

POSVĚCENÍ CHRÁMU

Bratři a sestry, dnešního dne slavíme slavnost posvěcení našeho farního kostela. Chtěli bychom si připomenout, jaký význam má náš chrám pro duchovní život člověka. Chrámů totiž patří od pravěku k nejnádhernejším stavbám světa. Svědčí o tom vykopávky u Sumerů v Asii a Indiánů v nynějším Peru nebo chrámů řecké a egyptské. Stejně tak k nejnádhernejším stavbám světa patří naše křesťanské chrámů. Spisovatel Zikmund Winter cituje obdivná slova Eneáše Silvia, pozdějšího papeže Pia II. o našich chrámech: “Není v Evropě v nynějším věku království, ve kterém by bylo tak mnoho, tak slavných, tak krásných, nákladných a ozdobných kostelů jako v Čechách.” I nevěřící turista neváhá vstoupit do chrámu, aby se pokochal uměleckou architekturou, obrazy, sochami, bohoslužebným nářadím a rouchy. Ale věřící člověk je veden do chrámu hlubšími důvody. Proto si připomeňme, co pro nás znamená tato stavba.

Kdybychom se zeptali, možná, že bychom slyšeli řadu různých odpovědí: Kostel se podobá divadlu, ale nehraje se v něm. Alespoň by se tu divadlo nemělo hrát. Podobá se opeře – ale nejsou zde hudební produkce, nemělo by se sem chodit jen za hudbou. Kostel se podobá tržnici - svou rozlehlostí. Podobá se mnohdy nádraží svým provozem: loučením a shledáváním, ale není nádražím. Mnohdy se podobá muzeu – to by také nemělo být. Nejméně se podobá obytnému domu, rodinnému domku – ale tím v duchovním smyslu i ve skutečnosti je. Ano, kostel je něco jako domov, ve kterém se rodíme křtem pro věčný život, který nikdy nekončí. Zde se stravujeme a sytíme u jednoho stolu a jednoho chleba a jednoho kalicha.

Tady v přítomnosti Boží se z nás stávají lidé duchovně příbuzní a blízcí, kteří se společně modlí a vzájemně si odpouští. Jedním slovem –

v tomto chrámě máme kořen i kmen i větve svého duchovního a věčného života.

Význam slova „domov“ vysvětluje jeden z našich současných spisovatelů. Popisuje svůj vlastní návrat do rodinného domu - po třiceti letech. Proč se vrací? Protože ztratil pevnou půdu pod nohama, ztratil sám sebe. Jde se domů najít, vzchopit a obrodit. Co se mu přihodilo? Jeho manželství se rozpadá jeho vinou! Našel si druhou ženu a náhle cítí, že to tak jít nemůže. Proto se utíká sem, do rodného hnízda. Co ale najde? Jejich dům je prasklý, určený ke zbourání. Je zamčený, nikdo tam nesmí. Přece se však do něho dostane a zde začíná jeho vnitřní přerod. Chodí po prázdných pokojích a vzpomíná: Zde stávala jeho postýlka, zde zase matka záplatovala jeho šaty, zde se díval z okna otec – a tak pomalu se vrací zpátky, nachází jistotu a s ní cestu k novému životu. To je význam a nevyvažitelná cena rodného domu. Ale v mnohem hlubším smyslu má pro nás tuto cenu každý kostel. Je něčím svatým a nepostradatelným. Zde unikáme z času do věčnosti a vystupujeme z prostoru do nekonečna.

Jeden známý se ptal, proč ta nová sídliště na kraji měst jsou taková jednotvárná, nevýrazná a fádňí. Ptal se na to jednoho architekta a vždycky dostal odpověď: chybí jim dominanta – to znamená nějaká charakteristická budova. A tou dominantou nemůže být nějaká obyčejná stavba – byť by byla sebevětší a sebevyšší – protože to musí být právě takový dům, který jde vzhůru nejenom svou výškou, ale především svým posláním. Je to stavba založená na základech věčných, přerůstající z tohoto proměnlivého času do kategorie věčnosti – tedy kostel.

Jeden kněz navštívil v sousedním Polsku starý gotický chrám a po čase na něj vzpomínal takto: Kostel, jednoduše vyzděný z pálených cihel. Uvnitř nebyly stěny ani omítnuty, jen bíle vyspárovány. Bylo

odpoledne a šikmé paprsky slunce padaly bočními okny do lodi. Byla prázdná. Jen jeden oltář a pár lavic. Ale řeknu vám, že jsem měl náhle pocit: to je ono, dům modlitby, přímo odpalovací rampa z času do věčnosti. Zde se dá vydržet celé hodiny, zde se dá opravdu modlit. Nikdy nezapomenu na to místo, kde skutečně andělé vystupovali a sestupovali. Tam by měl být nápis: „Zde je brána do nebe!“

Podobně líčí své dojmy ve chrámě český básník Julius Zeyer:

Šerem chrámu svítila nesčetná světla tak přeslavně, jako hvězdy v době vánoční, když nebe i země slaví veliký svátek našeho Spasitele. Bez hluku, tiše, s dechem zatajeným vcházel lid pod vysoké klenby dómu. Štíhlé sloupy jako palmy vyrostly tam do výše a celé nebe andělů a svatých si zde vytvořilo svůj stánek.

A tak nám bratři a sestry, dnešní svátek připomíná: Nevyhýbej se chrámu! Přicházej do něho co nejčastěji, je to náš společný domov a brána nebe. A třetí Boží přikázání nám připomíná světit sváteční den tak, že se zúčastníme nedělní mše svaté v kostele a nekonáme nepotřebné všední práce. Být v neděli na mši svaté je povinen každý katolický křesťan po sedmém roce svého věku. Proto říká náš katechismus: jaký tvůj den nedělní, takový den poslední. Jaká neděle, taková poslední chvíle. Neděle beze mše svaté, celý týden bez Božího požehnání. A hlavní je osobní příklad otce a matky, aby chodili do kostela po celý život rády i jejich děti. Když vidíme, že někdo z rodiny do kostela nechodí, tak se za něho více modleme, aby se obrátil podle tohoto nápisu na jednom kostele: Jednoho dne tě sem při křtu přinesla matka, potom tě sem přivedla k oltáři tvoje manželka. Jednou tě sem ve smutečním průvodu doprovodí tvoji věrní přátelé. Zkus sem aspoň jednou přijít sám, a přicházej stále.

A na závěr si vzpomínám při této příležitosti na písničku našeho mládí provoněnou jehličím a dýmem ohňů „Čekám na to stále, že uzřím Jeruzalém jako Jan!“ Nelze jen čekat, stále čekat: naše shromažďování zde by mělo být vpravdě obrazem Nového Jeruzaléma, k němuž už nyní patříme a jednou budeme patřit na věky. Dnes bychom měli položit „základní kámen“ k tomuto duchovnímu společenství.

Závěrem se chceme modlit: Pane, ty si stavíš z nás, z živých kamenů, chrám své slávy. Dej, abychom byli dobrým stavebním materiálem pro věčné společenství tvé Církve, Nového Jeruzaléma, k němuž máme patřit navěky.